

JYVÄSKYLÄ | LAUKAA | MUURAME | TOIVAKKA

JÄTEHUOLLON PALVELUTASO 2026–2030

Hyväksytty Jyväskylän seudun jätelautakunnassa xx.xx.xxxx (x €)

Jyväskylän seudun
JÄTELAUTAKUNTA

MUSTANKORKEA

SISÄLLYS

JÄTEHUOLLON PALVELUTASO JYVÄSKYLÄN SEUDULLA	3
JYVÄSKYLÄN SEUDUN TOIMIALUEEN KUVAUS	5
PALVELUTASON PALVELUKOKONAISUUDET	6
SEKA- JA BIOJÄTEHUOLTO	7
PAKKAUSJÄTTEIDEN TÄYDENTÄVÄ KERÄYS	8
PALVELUNEUVONTA JA VIESTINTÄ	10
SAOSTUS- JA UMPISÄILIÖLIETEHUOLTO	12
VIRANOMAISTOIMINTA JA JÄTEHUOLLON VALVONTA	14
MUUT TARJOTTAVAT PALVELUT	16
JYVÄSKYLÄN SEUDUN JÄTEPOLIITTINEN OHJELMA	17
JÄTEPOLIITTISEN OHJELMAN TOIMENPITEET 2025-2030	18

JÄTEHUOLLON PALVELUTASO JYVÄSKYLÄN SEUDULLA

Jätehuollon palvelutaso määrittelee, millaisia jätehuoltopalveluja kuntalaisille tarjotaan Jyväskylän seudun jätelautakunnan ja kunnallisen jäteyhtiön Mustankorkea Oy:n toimialueella. Palvelutaso on voimassa Jyväskylässä, Laukaassa, Muuramessa ja Toivakassa.

Palvelutaso koskee kunnan vastuulle kuuluvan jätehuollon järjestämistä. Kunta vastaa kotitalouksissa, vapaa-ajan asunnoissa sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien jätteiden jätehuollosta.

Palvelutaso on laadittu yhteistyössä jätehuoltoviranomaisen, kuntien sekä Mustankorkean kanssa. Valmistelussa on kuultu myös kuntalaisia ja sidosryhmiä. Palvelutason toteutumista seurataan vuosittain, ja siitä raportoidaan jätelautakunnalle sekä alueen kunnille.

Palvelutasoa ohjaa vuonna 2021 laadittu jätepoliittinen ohjelma, jonka kaikki alueen neljä kuntaa ovat hyväksyneet. Ohjelma määrittää jätehuollon strategiset suuntaviivat vuoteen 2030 asti. Palvelutason avulla toteutetaan ohjelman toimenpiteitä käytännössä.

KUNNAN ON JÄTELAIN MUKAAN HUOLEHDITTAVA, ETTÄ:

- ✓ Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on saatavilla tarpeen mukaan
- ✓ Vaarallisen jätteen ja muun jätteen vastaanottopaikkoja on riittävästi ja helposti saavutettavissa
- ✓ Jätehuoltopalvelut ovat monipuolisia, kuten mahdollisuus jätteen erilliskeräykseen etusijajärjestyksen mukaisesti
- ✓ Jätteen keräys ja kuljetus vastaavat syntyvän jätteen määrää ja laatua
- ✓ Jätteenkuljetuksesta ja vastaanoton järjestelyistä tiedotetaan riittävästi ja säännöllisesti

JYVÄSKYLÄN SEUDUN TOIMIALUEEN KUVAUS

181 000 asukasta.

Jyväskyläläisiä 149 194, laukaalaisia 18 878, muuramelaisia 10 614 ja toivakkalaisia 2 349.

Kotitalouksia ja vapaa-ajan asuntoja yhteensä vajaa 40 000 kappaletta.

Vakituisesti asuttuja pientaloja 70 prosenttia, vapaa-ajan asuntoja 23 prosenttia ja kerros- ja rivitaloja 7 prosenttia. Kerros- ja rivitaloissa on huoneistoja reilu 73 000 kappaletta.

Jyväskylän seudun kuntien kierrätysaste oli 52 % vuonna 2024.

Kierrätysaste perustuu Mustankorkean keräämiin yhdyskuntajättemääriin, joita on kerätty kotitalouksilta, vapaa-ajan asunnoilta sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnasta. Mukaan laskentaan on arvioitu palautuspullojen, keräyspaperin ja kiinteistökohtaisiin kompostoreihin menevän biojätteen määrä.

Yhdyskuntajätteestä tulee kierrättää 60 prosenttia vuonna 2030 ja 65 prosenttia vuonna 2035.

PALVELUTASON PALVELUKOKONAISUUDET

Palvelutasossa on määritelty taso sekä kehitettävät asiat seuraaville
jätehuollon palvelukokonaisuuksille:

Seka- ja biojätehuolto
Pakkausjätteiden täydentävä keräys
Vaarallisen jätteen keräys
Palveluneuvonta ja viestintä
Saostus- ja umpisäiliölietehuolto
Jätehuollon viranomaistehtävät
Muut tarjottavat palvelut

Palvelua tarjotaan aina kotitalouksille ja vapaa-ajan kiinteistöille
sekä pääosin myös kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan
kiinteistöille. Jokaisen palvelukokonaisuuden osalta on mainittu
erikseen, jos palvelua tarjotaan ainoastaan kotitalouksille ja vapaa-
ajan asunnoille.

Palveluiden tavoitetasot on koottu taulukoihin. Taulukon
ensimmäisessä sarakkeessa kuvataan palvelun vähimmäistaso ja
toisessa sarakkeessa tasoa tarkennetaan lisätiedoin. Kolmannessa
sarakkeessa kerrotaan toteutusvuosi, johon mennessä asetettu taso
on tavoitteena toteuttaa. Mikäli palvelu toteutuu jo nyt asetetun
tason mukaisesti, todetaan tason olevan voimassa.

SEKA- JA BIOJÄTEHUOLTO

Seka- ja biojätehuolto tulee järjestää käyttämällä joko omaa tai lähinaapurin kanssa yhteistä jäteastiaa eli kimppa-astiaa. Jokaisella kotitaloudella ja vapaa-ajan asunnolla tulee olla sekajäteastian lisäksi myös biojäteastia. Biojätteen voi vaihtoehtoisesti myös kompostoida. Alueella on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus, jolloin Mustankorkea kilpailuttaa seka- ja biojäteastioiden tyhjennykset keskitetysti.

PALVELUTASO SEKA- JA BIOJÄTEHUOLLOLLE		
Tavoite	Huomioitavaa	Toteutusvuosi
Kiinteistökohtainen seka- ja biojätteenkuljetus järjestetään koko toimialueella, lukuun ottamatta saaria.		Voimassa
Saarella sijaitseville kiinteistöille on seka- ja biojätteen keräyspisteitä satamissa tai venevalkamissa.	Pisteet ovat käytössä kesäaikana ja niistä peritään erillinen taksan mukainen vuosimaksu.	Voimassa
Kimppa-astioiden käyttöön kannustetaan kaikkia kiinteistöjä, erityisesti vaikeakulkuisten teiden varsilla, yksityisteillä tai tieosuuskunnissa.	Kimppa-astian käytön periaatteet määritellään jätehuoltomääräyksissä.	Voimassa
Mustankorkea selvittää mahdollisuutta sekajätteen esikäsittelyyn.	Esikäsittelyllä sekajätteestä mahdollista saada materiaalia kierrätykseen ennen sekajätteen energiahyödynnystä.	2030
Mustankorkea toteuttaa sekajätteen koostumustutkimuksen.	Tuotetaan myös tietoa alueen kierrätysasteesta ja jätemääristä.	Kolmen vuoden välein
Kiinteistöjen kompostoreista pidetään rekisteriä.	Kompostoreihin menevän biojätteen määrä lasketaan osaksi alueen kierrätysastetta.	Voimassa

PAKKAUSJÄTTEIDEN TÄYDENTÄVÄ KERÄYS

Pakkausjätteitä ovat lasi-, kartonki-, metalli- ja muovipakkausjätteet. Pakkausjätteiden jätehuolto on pakkaustuottajien vastuulla. Mustankorkea kerää pakkausjätteitä kiinteistöiltä pakkaustuottajien puolesta ja toimittaa pakkausjätteet tuottajien järjestämään käsittelyyn. Pakkausjätteitä kerätään myös Rinki-ekopisteille, joissa Rinki vastaa keräyksestä pakkaustuottajien puolesta.

Lisäksi Mustankorkea täydentää Rinki-ekopisteverkostoa ylläpitämällä omia hyötykeräyspisteitä, joissa kerätään pakkausjätettä. Mustankorkean hyötykeräyspisteet ovat käytettävissä toimialueella kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille yli kuntarajojen.

PALVELUTASO PAKKAUSJÄTTEIDEN TÄYDENTÄVÄLLE KERÄYKSELLE		
Tavoite	Huomioitavaa	Toteutusvuosi
Koko toimialueella on mahdollista tilata kiinteistölle jäteastian tyhjennyspalvelu pakkausjätteille.	Pakkausjäteastian tyhjennyspalvelu voi olla myös yhteinen naapurin kanssa.	Voimassa
Mustankorkea lisää hyötykeräyspisteille muovipakkausjätteidenkeräystä.	Mustankorkea tarkastelee samalla muiden kerättävien jättejakeiden tyhjennysvälejä sekä keräysvälineitä.	2027
Hyötykeräyspisteiden kapasiteetti on riittävä. Hyötykeräyspisteet ovat siistejä ja informatiivisia.	Hyötykeräyspisteiden kuntoa ja astioiden tyhjennysvälejä seurataan jatkuvasti.	Voimassa
Hyötykeräyspisteet sijoitetaan luontaisille kulkureiteille isojen pääteiden varsille sekä tiheään asutuille omakotitaloalueille.	Hyötykeräyspisteitä ei sijoiteta Rinki-ekopisteiden välittömään läheisyyteen.	Voimassa
Hyötykeräyspisteitä voidaan poistaa käytöstä, jos niitä toistuvasti käytetään väärin.	Pisteen poistamisesta tulee tiedottaa pisteen käyttäjiä riittävästi etukäteen.	Voimassa

VAARALLISEN JÄTTEEN KERÄYS

Vaarallisia jätteitä otetaan vastaan Mustankorkean jätekeskuksella, Laukaan pienjäteasemalla sekä kiertävässä keräyksessä, joka järjestetään kaksi kertaa vuodessa.

Lääkejätteitä kerätään apteekeissa, joiden kanssa Mustankorkea on sopinut kotitalouksien ja vapaa-ajan asuntojen lääkejätteiden vastaanotosta.

Vaarallisen jätteen keräyksen palvelut koskevat vain kotitalouksia ja vapaa-ajan asuntoja.

PALVELUTASO VAARALLISEN JÄTTEEN KERÄYKSELLE		
Tavoite	Huomioitavaa	Toteutusvuosi
Kiertävä keräys järjestetään vähintään kaksi kertaa vuodessa.	Kiertävästä keräyksestä tiedotetaan riittävästi.	Kaksi kertaa vuodessa
Kotitalouksien ja vapaa-ajan asuntojen lääkejätteet otetaan vastaan apteekeissa.	Mustankorkea sopii lääkejätteen vastaanotosta apteekkien kanssa.	Voimassa

PALVELUNEUVONTA JA VIESTINTÄ

Mustankorkea huolehtii jätehuollon lakisääteisestä neuvonnasta ja tiedottamisesta omistajakuntiensa puolesta. Viestintää suunnataan asukkaille ja muille sidosryhmille eri kanavissa ja tilaisuuksissa.

PALVELUTASO PALVELUNEUVONNASSA JA VIESTINNÄSSÄ		
Tavoite	Huomioitavaa	Toteutusvuosi
Mustankorkeaan voi ottaa yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse, sähköisen asiointin tai chat-palvelun kautta.		Voimassa
Tietoa jätehuollon palveluista sekä jätteiden synnyn ehkäisystä ja lajittelusta jaetaan useissa eri kanavissa, kuten uutiskirjeissä, sosiaalisessa mediassa ja tiedotteissa.	Omistajakunnat tiedottavat palveluista myös omissa tiedotuskanavissaan.	Voimassa
Mustankorkean Kulku-asiakaslehti julkaistaan vähintään kerran vuodessa.		1–2 kertaa vuodessa
Asukkaita tiedotetaan, että Mustankorkean palvelut ovat käytettävissä koko toimialueella kuntarajoista riippumatta.		Voimassa
Asiakkaiden sähköposteihin ja verkkoyhteydenottoihin vastataan yleensä seuraavan arkipäivän aikana, kuitenkin viimeistään viiden arkipäivän kuluessa.		Voimassa
Jätehuollon oppaita ja materiaaleja laaditaan eri tarpeisiin harkiten ja tarkoituksenmukaisesti.	Painetut materiaalit tuotetaan myös sähköisessä muodossa asiakkaiden saataville.	Voimassa

Mustankorkea toteuttaa eri asiakasryhmille ympäristökasvatusta, neuvontaa ja valmennusta.	Toiminnan kohderyhmä on laaja, koska se kattaa koko alueen eri-ikäiset kuntalaiset ja vapaa-ajan asukkaat.	Voimassa
Mustankorkea toteuttaa jäteneuvontaa nuorille ja opiskelijoille.	Jäteneuvonnan tavoitteena tukea nuoria ja opiskelijoita omaksumaan jätehuoltomääräysten mukaiset kestävät ja arjessa toimivat jätehuoltokäytännöt erityisesti itsenäisen asumisen ja opiskelija-arjen yhteydessä.	2030
Biojätteen lajittelun tärkeydestä viestitään jatkuvasti. Viestintää ja neuvontaa toteutetaan myös tapahtumien, messujen, neuvontatilaisuuksien ja vierailuryhmien avulla.	Viestinnässä hyödynnetään myös valtakunnallisten kampanjoiden materiaalia.	Voimassa
Kierrätys.info -palvelusta löytyy ajantasainen tieto Mustankorkean ylläpitämistä jätteiden vastaanottopaikoista ja niiden aukioloajoista.		Voimassa

SAOSTUS- JA UMPISÄILIÖLIETEHUOLTO

Saostus- ja umpisäiliölietteet kuljetetaan koko toiminta-alueella kiinteistön haltijan järjestämänä 31.8.2028 asti. Tällöin kiinteistön haltija tilaa tyhjennyksen valitsemaltaan jätehuoltorekisteriin hyväksytyltä yritykseltä.

1.9.2028 alkaen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus siirtyy kunnan järjestämäksi. Tämän jälkeen Mustankorkea kilpailuttaa lietesäiliöiden tyhjennykset keskitetysti ja kiinteistön haltija tilaa tyhjennyksen suoraan Mustankorkealta.

PALVELUTASO SAOSTUS- JA UMPISÄILIÖLIETEHUOLLOSSA		
Tavoite	Huomioitavaa	Toteutusvuosi
Jätehuoltoviranomaisen verkkosivuilta löytyy ajantasainen tieto jätehuoltorekisteriin kuuluvista seudulla toimivista jätteenkuljetusyrityksistä.	Tietoa ylläpidetään verkkosivuilla 31.8.2028 asti.	Voimassa
Jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä lietesäiliöiden tyhjennyksistä koko toimialueelta.	Kiinteistön haltijan järjestämien lietekuljetusten tiedot saadaan SIIRTO-rekisteristä.	Voimassa
Jätehuoltoviranomainen seuraa, että lietesäiliöiden tyhjennykset tehdään jätehuoltomääräysten mukaisesti.		Voimassa
Mustankorkea järjestää saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistökohtaisen keräyksen koko toimialueella, lukuun ottamatta saaria.	Kiinteistön haltija tilaa tyhjennyksen jätehuoltorekisteriin merkityltä jätteenkuljetusyritykseltä 31.8.2028 asti.	1.9.2028 alkaen
Toiminta-alueelle selvitetään mahdollisuutta lisätä lietteiden vastaanottoaikoja.	Uusien vastaanottoaikojen tarvetta selvitetään yhteistyössä jätevedenpuhdistamoista ja jätevesihuollosta vastaavien toimijoiden kanssa.	2028

Jätehuoltomääräykset päivitetään saostus- ja umpisäiliölietehuollon osalta.	Päivitystyö on tarkoitus aloittaa vuonna 2026.	2027
Kunnan järjestämässä kuljetuksessa lietesäiliöiden tyhjennykselle on tarjolla useita vaihtoehtoja.	Palvelutyypit ja palveluiden hinnat vahvistetaan jätetaksassa vuodelle 2028.	2027

VIRANOMAISTOIMINTA JA JÄTEHUOLLON VALVONTA

Jyväskylän seudun jätelautakunta toimii alueen jätehuoltoviranomaisena. Jätehuoltoviranomainen käsittelee muun muassa jätehuoltomääräysten poikkeamishakemuksia, jätemaksujen kohtuullistamisia sekä ilmoituksia tyhjennysvälin muutoksista. Asiointi tapahtuu pääasiassa sähköisesti, ja viranomaisen verkkosivuilta löytyy kattavasti tietoa jätehuollon velvoitteista ja toimijoista. Lautakunta on määritellyt yhtenäiset periaatteet hakemusten käsittelyyn. Jätehuoltoviranomainen koordinoi kuntien välistä yhteistyötä, järjestää tarvittaessa infotilaisuuksia ja huolehtii avoimesta päätöksenteosta.

Jätehuollon valvonnasta vastaa kunkin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

PALVELUTASO VIRANOMAISTOIMINNASSA JA JÄTEHUOLLON VALVONNASSA		
Tavoite	Huomioitavaa	Toteutusvuosi
Jätehuoltoviranomaisen kanssa voi asioida puhelimitse, sähköpostitse sekä sähköisen asiointipalvelun kautta.	Paikan päällä voi asioida tarvittaessa etukäteen sovittuna ajankohtana.	Voimassa
Jättemaksuihin ja jätehuoltomääräyksiin liittyviin poikkeamishakemuksiin annetaan päätös 14 arkipäivän kuluessa.	Yleisinä loma-aikoina käsittely voi kestää pidempään.	Voimassa
Jätelautakunnan päätöksistä tiedotetaan eri sidosryhmille heti kokouksen jälkeen.	Jakelulistaa päivitetään tarvittaessa.	Voimassa
Sidosryhmille tiedotetaan jätehuoltomääräysten ja jätetaksan muutoksista ennakoivasti ja riittävän ajoissa.		Voimassa
Jätehuoltoviranomaisella on riittävät ja ajantasaiset tiedot kiinteistöjen jätehuoltojärjestelyiden seurantaan.	Ajantasaiset kiinteistörekisterit ovat edellytys jätehuollon järjestämisen ja seurannan onnistumiselle.	Voimassa

Jätehuollon valvonta toteutetaan kunnissa yhdenmukaisesti.	Valvontatyötä varten laaditaan yhtenäiset käytännöt.	2029
Jätehuoltoviranomainen tekee kompostointitarkastuksia kiinteistöille.	Tarkastuksia tehdään kiinteistöille, joilta ei ole tietoa biojätteen käsittelystä tai ilmoitetun kompostorin tiedot ovat puutteelliset.	Joka vuosi
Jätehuoltoviranomainen määrittelee yhteistyössä kuntien ja Mustankorkean kanssa jätehuollon palvelutason.	Palvelutaso määritellään kerran valtuustokaudessa.	2026
Kuntien kaavoitukseen ja rakennusvalvontaan järjestetään infotilaisuuksia jätehuollon tilatarpeesta sekä jätehuoltovelvoitteista.	Tavoite, että kaavoituksessa ja rakennusvalvonnassa olisi ajantasainen tieto jätehuollon tarpeista, kuten keräyspisteverkoston tarpeista.	2028

MUUT TARJOTTAVAT PALVELUT

Mustankorkea tarjoaa myös muita jätehuoltopalveluja, kuten jätekeskuksen lajittelupihan ja Laukaan pienjäteaseman. Lajittelupihalle ja pienjäteasemalle kotitaloudet ja vapaa-ajan asukkaat voivat tuoda jätteitä, jotka eivät kokonsa, määränsä tai laatunsa vuoksi sovellu jäteastioihin.

Lisäksi Mustankorkealta voi tilata suurikokoisten jätteiden noudon erillistä maksua vastaan. Puutarhajätteiden ja risujen vastaanotto järjestetään koko toimialueella kampanjaluonteisesti kerran vuodessa.

PALVELUTASO MUISSA PALVELUISSA		
Tavoite	Huomioitavaa	Toteutusvuosi
Jätekeskuksen ja Laukaan pienjäteaseman lajittelupihat ovat siistejä ja toimivia.	Opasteet ovat selkeitä ja informatiivisia, ja jätelajit on nimetty helposti ymmärrettävällä tavalla.	Voimassa
Suurten jätteiden noutopalvelu on saatavilla koko toimialueella erillistä maksua vastaan.	Palvelun hinta määräytyy jätetaksan mukaan.	Voimassa
Mustankorkea järjestää risujen, oksien ja puutarhajätteiden maksuttoman vastaanoton kampanjaluonteisesti kerran vuodessa.	Keräyksen ajankohta ilmoitetaan vuosittain, ja keräyspaikat löytyvät Mustankorkean verkkosivuilta.	Voimassa
Mustankorkea kerää poistotekstiiliä jätekeskuksella lainsäädännön mukaisesti.	Lähivuosina poistotekstiilin jätehuoltovastuu siirtyy ainakin osittain tuottajavastuun piiriin, jolloin vastuu keräyksestä siirtyy tekstiilituottajille.	Voimassa
Mustankorkea kokeilee järjestää erilaisia kiertäviä jätteenkeräystapahtumia (esim. Pop-up-tapahtumat).	Kokeilulla olisi tarkoitus kokeilla tuoda palveluja lähemmäs erityisesti asukkaille, joilla on pidempi matka lajittelupihalle ja pienjäteasemalle.	2030

JYVÄSKYLÄN SEUDUN JÄTEPOLIITTINEN OHJELMA

Jyväskylän seudun jätepoliittinen ohjelma rakentuu *Kohti jätteetöntä Jyvässeutua 2030* -visioon, joka kannustaa vähentämään jätteen syntyä mahdollisimman tehokkaasti – jopa kokonaan. Tavoitteena on tuottaa vähemmän jätettä ja lisätä kierrätystä laajan yhteistyön avulla.

Ohjelmassa on määritelty neljä tavoitetta, joille on asetettu seurantaindikaattori sekä konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden edistämiseksi. Nämä neljä päätavoitetta ovat: jätteen synnyn vähentäminen, kierrätysasteen nostaminen, asukaslähtöiset palvelut sekä yhteistyön kehittäminen.

JÄTEPOLIITTISEN OHJELMAN TOIMENPITEET 2025-2030

Jokaiselle tavoitteelle on määritelty, mitä käytännön asioita tehdään, kuka niistä vastaa, miten edistymistä seurataan ja milloin toimenpide toteutetaan vuosina 2025–2030. Tavoitteelle ”Kierrätysasteen nostaminen” ei ole määritelty enää omaa toimenpidettä Jätepoliittisen ohjelman ohjelmakauden loppuvuosille.

Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet	Seuranta/mittari	Vastuu	Toteutus
Tavoite 1: Jätteen synnyn vähentäminen			
Kunnissa edistetään lainaus- ja kierrätystoimintaa vuokraamalla tiloja tai tarjoamalla lainattavia tavaroita.	Varattavat tilat ja lainattavat tavarat kunnissa.	Kunnat	2025–2029
Tavoite 2: Kierrätysasteen nostaminen			
Ei toimenpidettä vuosille 2025–2029.	-	-	-
Tavoite 3: Asukaslähtöiset palvelut			
Kokeillaan ja toteutetaan erilaisia keräysmenetelmiä.	Keräyskokeilujen määrä.	Mustankorkea Oy	2025–2029
Tavoite 4: Yhteistyöstä voimaa ja tuloksia			
Selvitetään Keski-Suomen jätehuoltoviranomaisten ja jätteyhtiöiden yhteistyön kehittämistä.	Selvitys ja sen mukaiset toimenpiteet.	Jätehuoltoviranomainen	2025–2029